

Az új francia kormány felmondta a vámfelegyverszüneti szerződést

Az új kormányelnök folytatja a Briand által elkezdett munkát. — A be-
terjesztett kormánylista. — Az új miniszterek többsége radikális. —

A kormányválság izgalmai

Visszautasítják Hitler békejobbját

Párisból jelentik: Sarraut, akit tudvalevőleg Lebrun köztársasági elnök szerdán a kormány megalakításával bizott meg, először 24 órai gondolkodási időt kért. A designált miniszterelnök ma megjelent a köztársaság elnökénél és bejelentette neki, hogy

a kabinet megalakításra vonatkozó megbízatást elötagadja

és valószínűleg már estére bemutatja új kormányának névsorát is. A megbízott miniszterelnök a parlamentti többség megalakítása érdekében tegnap este tárgyalta a kettészakadt szociálista párt jobboldali csoportjának vezéréivel, akik közölték, hogy nem vehetnek részt a koalícióban, de szavazataikkal a kormányt fogják támogatni.

Sarraut a radikális szociálista párt parlamentti csoportjának szerda esti ülésén kijelentette, hogy az 1932. évi választásokból kikerült többségre támaszkodó kormányt akar alakítani és külpolitikai téren

folytatni fogja a Briand által elkezdett munkát.

Hangsúlyozta, hogy a költségvetés kiegyensúlyozását az adóterhek könnyítésével látja megvalósíthatónak, mert ezáltal az adófizető kispolgárok vásárlóképeségét növelheti és a forgalmat emeli. Bejelentette, hogy a gazdasági fellendülést szociális téren való haladást szolgáló intézkedésekkel is elő akarja mozdítani.

Az új kormány névsora

Altherr Sarraut, a designált francia miniszterelnök befejezte tárgyalásait az új kormány megalakítására vonatkozólag és az esti órákban benyújtotta Lebrun köztársasági elnöknek a kormánylistát, amely a következő:

Miniszterelnök és külügyminiszter: SARRAUT.
Helyettes miniszterelnök és állandó népszövetségi megbízott: PAUL BONCOUR.

Hadügyminiszter: DALADIER.
Tengerészeti tárca: BARTHOU, vagy DE MONZIE.

Belügy: CHAUTEPS.
Pénzügy: BONNET.
Költségvetés: PIETRI vagy PALLEMADE.
Földművelésügy: OEUILL.
Kereskedelmi és közgazdasági tárca: DEZIE vagy SARDOU.

Közmunkaügy: EYNAC vagy PAGANON.
Munkaügy: DALJMER.
Közoktatásügy: DELBOS.
Gyarmatügy: REGNIER.
Légügy: COT.
Kereskedelmi tengerészet: FROT.
Nyugdíj: DUCO.
Közegészségügy: BONNEVAY.

Sarraut véleménye szerint még nem érkezett el az idő koncentrációs kormány alakítására, a jelenleg alakulandó kormány pártállásra, összeállításra nagyon közel áll az előző kabinethez.

A miniszterek többsége radikális szociálista

s a kormány továbbra is a köztársaságiakra, a szociálistákra, a radikálisokra, általában a baloldali pártokra támaszkodik. Pietri és Bonnevey bevonása a kormányba, a parlamentti kartell kibővítésére irányuló kísérlet.

A kormányalakítás egyes fázisairól a párisi lapok különkiadásokban számolnak be. A lapok megállapítják, hogy soha kormányválság emyire izgatott hangulatot nem idézett elő Párisban, mint a mostan. Az Elyséehez és a Quai d'Orsayhez közelálló sajtó a legrokonoszevesebb hangon foglalkozik Sarraut designálásával. Mérsékelt felfogású, nagy tekintéllyel bíró férfiúnak jellemzik, aki a disszidens Renaudel-csoporttól egészen Flandin csoportjáig egyformán bírja a pártok bizalmát és tekintélyének sulya biztosítékot nyújt arra vonatkozólag, hogy az alatta megalakuló kormány a tekintélyek kormánya lesz. Sarraut

higgadtsága, nyugalma biztosíték arra is, hogy a genfi tárgyalások sikerrel nyernek befejezést.

A szociálista pártban bekövetkezett szakadást általában véglegesnek tartják. A szociálisták részéről viszont azt hangsúlyozzák, hogy a pártban történt szakadás csak a november 4-iki pártterkezetlen nyer végleges megoldást. A Havas-ügynökség értesülése szerint a pártból kizárják azokat a képviselőket, akik a pártfegyelmeg sértésével Daladier mellett szavaztak. Lehetséges az is, hogy a kizárási indítvány csak Renaudelre és Marquetre vonatkozik.

Sarraut politikája a pénzfelhígításon alapszik

A félhivatalos Le Temps mai száma Hitler beszédével foglalkozik és az abban felkinált békejobbot a legridegebben visszautasítja. A lap szerint Németország Hitler szavai ellenére továbbra is lázasan fegyverkezik. A nemzetiszociálista kormányzat a német népet a franciák elleni gyűlöletbe hajszolja. Franciaország újabb és újabb engedményeket ad a németeknek és a válasz minden esetben az, hogy Németország nap-nap után élesebben támadja Franciaországot.

A New Chronicle szerint Sarraut pénzügyi politikája a pénzfelhígításon alapszik.

A francia népszövetségi delegáció bejelentette a Népszövetségnek, hogy a kormány felmondja a vámfelegyverszüneti szerződést.

Duca kihallgatást kér az uralkodótól

A belpolitika szenzációja — Tárgyalások Maniu és Aurescu hivei között — Madgearu párisi tárgyalásai sikerrel végződtek

Bucurestiből jelentik: Parlamenti körök nagy érdeklődéssel várták Duca liberális pártjának ma délelőttre összehívott állandó választmányi ülését. Tekintettel azonban arra, hogy Duca ágyban fekvő beteg, a tervezett ülést nem tartották meg. A pártelnök egészségi állapota azonban annyira javult, hogy az értekezletet szombaton bizonyosan megtarthatják. Ennek az ülésnek különleges jelentősége lesz, mert utána Duca kihallgatást kér az uralkodótól. A kihallgatásnak kizárólag politikai jellege lesz és azon Duca a párt álláspontját ismerteti az uralkodó előtt.

Itt írjuk meg, hogy az Adeverul ma délutáni számában erdélyi szerkesztőjének érdekes tudósítását közli. A tudósítás szerint Boila Zachariás dr., aki Maniu legbensőbb hivei közé tartozik, Brassóban találkozott és hosszasan tanácskozott Bucsan dr. volt alminiszterrel, Aurescu marsall egyik legmeghittebb tisztelőjével. A lap szerint tárgyalásaiknak politikai jellege volt. E hírrel kapcsolatban az Adeverul megemlíti, hogy nyílt titok az, hogy Maniu és Aurescu hivei között megbeszélések folynak és ha ezek a tárgyalások sikerre vezetnek, nem maradhatnak politikai következmények nélkül. A hír természetesen megerősítésre szorul.

A lap foglalkozik a Maniu-csoport helyzetével és légből kapottaknak minősíti azokat a híreket, mintha a kormány ellen bizalmatlansági indítványt akarnának benyújtani. Erről szó sincsen. Ellenkezőleg, részt vesznek a par-

lament munkájában és arra törekszenek, hogy a törvényhozási munka során, a párt eredeti programját megvalósítsák és az egyes javaslatokhoz a program alapján tesznek majd módosító indítványokat. Ebből az következik, hogy Maniu mérséklete győzedelmeskedett és nem óhajtanak nehézségeket gördíteni a kormány munkája elé.

Bucurestiből jelentik: A francia Havas-távíratiroda mai jelentése szerint a román kormány Párisban tartózkodó delegációja és a külföldi hitelezők megbízottai között folyó tárgyalások befejezést nyertek. A jelentés megemlékezik arról is, hogy a tárgyalások eredménnyel végződtek és sikerült kedvező megállapodást létrehozni. A francia távíratí ügynökké bejelenti, hogy az egyezmény részleteiről a román kormány fogja tájékoztatni a közvéleményt. Ugyilátszik, hogy Madgearu pénzügyminiszter párisi útja sikerrel járt és ezzel a kormány válláról nagy gondot vett le.

Későbbi jelentés szerint Madgearu pénzügyminiszter és Románia francia hitelezői között a tárgyalások teljes megállapodáshoz vezettek. A román kormány az Autonom Pénztár által biztosított kölcsönök kamatfizetését 50 százalékos erejéig, míg a többi kölcsönök kamatfizetését 25 százalékos erejéig fogja teljesíteni. A kérdés összes részleteinek megoldására és a végleges egyezmény mekötésére januárban újabb tárgyalások lesznek a román kormány megbízottai és a francia hitelezők között.

Néhány nap múlva két új vashidat állítanak fel az Arad—Kisjenő—szalontai vasútvonalon

Az Aradi Közlöny többször szóváltette azt, hogy az Arad—Kisjenő—Szalonta vasútvonal feltétlenül átjavítandó és az ott lévő két régi fahíd sürgősen kicserélendő. Megelégedéssel állapítjuk meg, hogy felszólalásainknak kellő eredménye van.

Hivatalos helyről szerzett értesülés alapján közölhetjük, hogy Kisjenő mellett, a Fehér Körösön és a Tamásda közelében folyó Fekete Körösön lévő fahidakat december első napjaiban teljesen új, modern kivitelű vashidakkal cserélik ki, továbbá a megrongált vonalrészek átjavítása is befejezéshez közeledik. A két új híd — a vasszerkezet kivételével — a CFR műhelyeiben állították elő és teherbírásukat szakkörökben elsőrangúnak tartják. Egyébként azt is közölték velünk, hogy az említett két fahíd most is elég jó állapotban van és vasuti katasztrófa azok miatt nem következhetett volna be.

Fegyveres kóbor-cigányok vakmerő rablótámadása az élesdi országúton

Két vásári kereskedőt raboltak ki. — A telegdi csendőrség hajszoja az utonálló banditákat.

Nagyváradról jelentik: Tegnap hajnalban vakmerő rablótámadás áldozatául esett két kolozsvári vásári kereskedő, Telegd és Élesd között az országúton. A két vásáros a telegdi nagyvásárról igyekezett haza szekerén Kolozsvárra a hajnali órákban, amikor a poroszkáló szekerek elé ugrott mintegy 10 főből álló cigánycsapat, amelynek tagjai egytől-egyik puskával és doronggal voltak felszerelve.

— Ide a pénzt, mert agyonverünk benneteket! — kiáltották a megrémült embereknek. Szabó Jenőnek és Gál Péter csizmadiamesternek.

A két vásáros azonnal átadta értéktárgyait és pénzt. A 17 ezer lej készpénzt két óráig, 5 gyűrűt, pénztárcákat, sőt inggombokat is magukhoz vették a kóbor rabló cigányok, akik azonban még ezzel sem elégedtek meg, hanem a szekerekről mintegy 20 ezer lej értékű árut is magukkal cipelték a közeli erdőbe, ahol csakhamar eltűntek a két kifosztott vásári kereskedő szeméi elől.

Szabó és Gál a legközelebbi csendőrsőn jelentették az utonállást és a telegdi csendőrség azonnal megindította a hajszt az utonállók elfogatására.

A magyar államférfiak ünnepélyes szófiai fogadtatása

Gömbös magyar miniszterelnököt és Kánya külügyminisztert hatalmas tömeg ünnepelte. — A bolgár miniszterelnök nagy beszéde a bolgár—magyar kapcsolatokról

Szófiából jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és kíséretének különvontata délután háromnegyed négy órakor érkezett meg Szófiába. A pályaudvaron a magyar vendégeket impozáns fogadtatásban részesítették. Megjelent Mussanov miniszterelnök és kormányának tagjai, sőt Boris király is képviseltette magát. Az állomási épület előtt a hatalmas tömeg hangos hurrázással fogadta a magyar kormányférfiakat. A várakozó tömeg a város felé folyton nőtt és a magyar követtséghez vezető több kilométeres utvonalon végig, sűrű embertömegek lepték el az utat. A követtség előtt magyar ruhába öltözött fiúcskák és leánykák, a szófiai magyar iskola növendékei ünnepelték Gömböst és kíséretét. Az utvonalon több pontján hatalmas zászlókat tüntettek ki a következő felirással: Isten hozott benneteket, testvér magyar nemzet vezéreit! A városban hasonló tartalma röpcédulákat osztogattak.

Mussanoff bolgár miniszterelnök a magyar kormányférfiak tiszteletére október huszonhatodikán az Union klubban diszebedet adott, amikor is a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Németország szabadon fegyverkezik

Hitler megszüntetnek tekinti a fegyverkezési korlátozásokat. — Erélyesebb politika következik Németországban. — Letartóztatott angol újságírók

Berlinből jelentik: A belügyminiszter újabb rendeletet adott ki a november 12-ikére kitűzött választásokra és a népszavazásra vonatkozólag. A rendelet szerint maga a szavazás éppen úgy, mint az előző választásokon teljesen titkos lesz, míg a szavazatok összeszámlálása a legszélesebbkörű nyilvánosság előtt fog megtörténni, nemcsak a német állampolgárok megnyugtatója miatt, hanem azért is, hogy a külföld lássa, milyen tiszta eszközökkel dolgozik a Hitler-kormány. A rendelet érdekes intézkedése az is, hogy a külföldön élő német állampolgárok is leszavazhatnak ha idejekorán bejelentik óhajításukat az illető ország német követénél, aki kiszolgáltatja a szavazási igazolványokat. Természetesen ahhoz, hogy külföldön élő német állampolgár leszavazzon, a szavazás idején német földön kell tartózkodnia.

Londonból és Rómából érkező jelentések szerint Németország politikája a jövőben jelentősen megváltozik és Hitler az eredményesnek ígérkező választás után politikáját még az eddiginél is erélyesebb alapokra fekteti. Befejezett tényeket kíván teremtetni a versaillesi békeszerződés tekintetében és semmisnek mondja ki annak katonai előírásait.

Megszüntetnek tekinti Hitler a jövőben a fegyverkezési korlátozásról szóló előírásokat is.

Hitler, mint a nemzetiszocialisták vezére, úgy rendelkezett, hogy a párt első százezer tagját külön becsület-jelvényvel tünteti ki. A kitüntetések kiadása nehézségekbe nem ütközik, tekintettel arra, hogy a párt számozott tagsági igazolványokat bocsájított ki. Ennek alapján fog megtörténni az első százezer tag személyének dekorálása a becsület-jelvényével.

Müncheni jelentés szerint a rendőrség tegnap letartóztatta a „Daily Mail” és a „Daily Telegraph” németországi szerkesztőjét, Panter Noel Douglast, amiatt a tudósítása miatt, amit Panter Hitler kancellár kelheimi beszédéről küldött lapjának. A müncheni angol konzul fel akarta keresni a szerkesztőt fogságba esése után, azonban a hatóságok ebben megakadályozták. A letartóztatott szerkesztő ügyében londoni jelentés szerint sürgős diplomáciai lépések történtek az angol kormány részéről. Ugyanekkor le akarták tartóztatni a „Reuter”-iroda müncheni tudósítóját, Elach szerkesztőt is, azonban Elach még idejében értesült a titkosrendőrség elfogatási parancsáról és megszökött Münchenből.

Amerika titokzatos aranyvásárlásai

A kormány magas áron vásárolja össze az aranyat — Az USA kormánya bevezeti az áru-dollárt, illetve gummi-dollárt — Egymilliárd dollár értékű aranyat vásárolnak

Washingtonból jelentik: Az a régóta várt fordulat, amely az Egyesült-Államok valutapolitikájában bekövetkezett, a külföldi pénzpiacokon a dollár újabb eséséhez vezetett. A Roosevelt-kormány újabb intézkedésével megszüntette az arany eddigi állandó beváltási árfolyamát, a mely 20,67 dollár volt szinarany-uncianként és elrendelte, hogy a beváltási árfolyamot ezentul naponta állapítja meg a dollár külföldi értékelésének arányában a pénzügyminisztérium. Ez a rendelkezés annyit jelent, hogy a kormány bevezeti az árudollárt, vagy ahogyan Amerikában nevezik: „gummidollárt”, vagyis stabilizálja az áruk aranyértékét a dollár mindenkor külföldi értékelésétől függetlenül. A mindennap megállapítandó hivatalos aranybeváltási árfolyamhoz igazodnak a

jövőben az áruk is, úgy, hogy a dollár külföldi áringadozásainak ezentul semmiféle kihatásuk nem lesz többé az árucikkek tényleges értékére.

Az USA kormánya a legújabb washingtoni jelentések szerint ma kijelentette, hogy finon-uncianként 31,50 dollárért hajlandó aranyat vásárolni, a tegnapi hivatalos 31,36 dolláros ár ellenére is. Egyszersmind hangsúlyozzák hivatalos helyen, hogy az a tény, miszerint eddig két ízben is emelték az aranyárakat, ez nem jelenti azt, hogy ezek az intervenciós vásárlások mindennapiakká válnak. Az Újjáépítési Hitelintézet vezetői és a beavatottak maguk sem értik ezeket a hivatalos vásárlásokat. A Fehér Házban titkolóznak és állandóan csak azt hangsúlyozzák, hogy a világ valamennyi állama gondosan titkolja gazdasági és pénzügyi politikájának és programjának irányelveit, érthető tehát, hogy az USA sem akar kivétel lenni.

Az újjáépítő hitelintézet köreiben kijelentették, hogy az intézet több mint egymilliárd dollárral rendelkezik aranyvásárlások céljaira és szükség esetén a kormány a törvényhozástól további összegek előirányzását kéri. Az aranyvásárlások mértéke attól függ, hogy mit tesz majd London és Páris. Az Amerikában bányászott arany — egyelőre ez volna a hivatalos aranyvásárlások tárgya — évi ötvenmillió dollárra becsülhető a jelenlegi áruk alapján.

Az a tény, hogy Hoodin kincstári államtitkár nem vett részt a legújabb nagyfontosságú pénzügyi tárgyalásokban, újbol megerősítette a lemondási szándékáról szóló híreszteléseket.

Szenzáció a leszerelési konferencián

Új találmány, amely igazolja, hogy mégsem eredménytelen a konferencia

Genf-ből jelentik: A leszerelési konferencia főbizottságának csütörtöki ülése iránt a politikai érdeklődés erősen megcsappant egy új találmány mai bemutatása miatt. Ugyanis néhány politikus és népszövetségi beavatott ma érdekes fejhallgatókkal jelent meg a folyosókon és az újságírói szobákban. Kiderült, hogy a fejhallgató egy új találmány, amely minden közvetlen kapcsolat nélkül pontosan közvetíti az ülésteremben történt események hangos részét. Válogatni is lehet a tárgyalási nyelvet közvetítő fejhallgatók mellett két másik fejhallgató típusban: amelyek kívánság szerint két másik nyelvre tolmácsolva adják vissza a teremben elhangzottakat. A találmánynak forradalmi jelentősége van.

— Nagyon örülök, hogy üdvözölhetem Önöket városunkban és kifejezhetem hálámát látogatásukért, hogy üdvözölhetem a nagyszerű magyar nemzet legkiválóbb képviselőit.

A miniszterelnök meleg szavakkal emlékezett meg azokról a kapcsolatokról, amelyek a magyar és bolgár nemzetek között fennáll és arról a tényről, hogy a háború bizonyos sorsközösségbe kovácsolta a két nemzetet. Végül annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a két állam közötti szoros és eredményes együttműködés nemcsak a két állam, de Kélet- és Délkelet-Európa érdekeit is hathatósan szolgálja fogja.

Gömbös magyar miniszterelnök francia nyelvű beszédét így kezdte:

— Nagyméltóságod hozzánk intézett üdvözlő szavai szíven mélyéig meghatottak és őszinte köszönetemet tolmácsolom a magam és Kánya külügyminiszter nevében.

A magyar miniszterelnök a maga részéről is kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy a két állam együttműködése, amelyet mélyíteni kell és egyre szorosabbá kell tenni, sok eredményt produkál majd.

Meghalt Goldschmidt Sándor aradi bankár

A kiváló aradi pénzember élete és karrierje — Goldschmidt Sándor egy bécsi szanatóriumban halt meg — Holttestét pénteken délután öt óraker hamvasztják el a bécsi krematóriumban

Aradon az esti órákban az a szomorú hír terjedt el, hogy *Goldschmidt Sándor*, a közgazdasági élet egyik kiemelkedő, általánosan ismert szereplője délután 5 óraker a bécsi dr. Löw-szanatóriumban meghalt. A Goldschmidt-bankház homlokzatára este 6 óra után pár perccel gyászlobogó került ki és a részvételtjes érdeklődők egymás után jelentek meg a bank helyiségében, hogy a család tagjai részére néhány vigasztaló szóval fejezzék ki együttérzésüket. Goldschmidt Sándor halálhírét este 6 óraker telefonon tudatta a bécsi Löw-szanatórium az elhunyt bankár egyetlen fiával, *Goldschmidt Miklóssal*, aki azonnal vonatra ült és Budapesten keresztül Bécsbe utazott apja ravatalához...

Az elhunyt aradi bankár halála nagy veszteséget jelent Arad pénzügyi életére nézve, mert Goldschmidt Sándor egyike volt azoknak, akik fellendítették Arad közgazdasági és pénzügyi életét. Goldschmidt Sándor nagystíli, széles látókörű és nagytehetségű pénzember volt, minden tevékenységével a nyugati színvonalra emelte. Az utóbbi évtizedek alatt létrejött jelentősebb kereskedelmi vállalatok és intézmények megalapításában jelentős része volt Goldschmidt Sándornak, aki utóbbi munkát végzett Arad pénzügyi életében. Ő számított Aradon az első nagy magánbankárnak, mert elődjei csak szűkebb keretek között működtek.

Az évtizedek munkája

Goldschmidt Sándor Temesnagyfalun született 1860-ban. Apja, Goldschmidt Mihály termény- és szesznyakereskedő volt, akinek üzletét idősebb fia örökölte, a háború után azonban ez az üzlet megszűnt. Goldschmidt Sándor Prágában végezte főiskolai tanulmányait, majd pályáját az aradi *Neuman Testvérek-cég* gyárában kezdte mint tisztviselő. Míg a gyártól, ahol Mihály nevű fivére is alkalmazva volt, fivérével együtt kivált, együttesen liszt- és terményüzletet alapítottak, majd amikor különváltak, Goldschmidt Sándor megalapította a *Minorita-bérpalota* épületében bankházát, amit az évtől kezdve az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának, valamint évtizedeken keresztül töltötte be az aradi Lloyd-klub alelnöki tisztségét. Idejekorán felismerte, hogy az ipar fellendülésével jelentősen emelkedhet Arad gazdasági életének fejlődése s ezért többek között résztvett az Aradi Sertésziszlatda és Gőzmalom Rt., az aradi

Lemondott

a kubai forradalmi kormány

Havannából jelentik: A kubai forradalmi kormány, amelynek uralkodása teljesen fölforgatta a rendet és elsöpörte a civilizáció minden nyomát Cuba szigetéről, ma beadta lemondását. A közbiztonság Cuba szigetén teljesen felborult és a vonatok ellen naponta merényleteket követnek el a felelősen elemek. Santa Clara és Natansas tartományok között. A közelmúltban egy napon négy vonatot siklaltak ki Natansas tartományban. Az új kormány megalakulásával remélik, hogy a rend és nyugalom helyreáll Cubában.

Vasipar és az Ingatlanforgalmi és Parcellázó Bank megalapításában. Működésével, banküzleteivel nagy vagyont szerzett.

Még a háború előtt birtokot vásárolt a Bánságban levő Keresztesen, azonban a háború után az ingatlankiszajátítások alkalmával csaknem 700 holdat az állam parcellázott, míg a megmaradt részeket Goldschmidt adta el. Ménesen kitűnően kezelt szőlőbirtoka volt, ugyancsak Arad-Gájban is. Gájban szép villája, Aradon házai voltak. Házassága révén is jelentékeny vagyonhoz jutott. Régi, előkelő erdélyi családból nősült: bervei *Jónás* gyulafehérvári szeszgyáros leányát vette el. Dr. *Mayer Ödön* gyulafehérvári, jelenleg budapesti ismert ügyvéd a sógora, míg *Mayer Ákos*, feleségének unokaöccse legutóbb azzal kellett feltűnést, hogy *Fould* Lucyt vette feleségül.

Goldschmidt Sándor egyike volt a legkomolyabb aradi pénzembereknek, akinek üzleti tevékenységét zárkózottság, előrelátás és megfontoltság jellemezte. Rendkívüli munkabírással, vasszorgalommal dolgozott bankházának felvirágoztatásán s a megfeszített munka lassan felörölte egészségét. Körülbelül egy esztendővel ezelőtt komolyan megbetegedett. Súlyos bélbajot kapott és régebben szerzett gyomorbajja, amelyre évről-évre Karlsbadban keresett gyógyulást, folyton súlyosbodott. Ekkor budapesti és bécsi tanárok vizsgálták meg és tanácsokkal látták el. Budapesten *Rosenthal* tanár, Bécsben pedig *Porgest* professzor speciális kúrát írtak elő számára s ezt a kúrát Aradon dr. *Moga* Cornelia ellenőrzése mellett le is folytatta. A kúra annyira használt, hogy a professzorok az elmúlt nyáron megengedték neki, hogy ismét Karlsbadba utazzon, ahol kedélyesen, a legjobb hangulatban töltött el néhány hetet. Szeptember első napjaiban hazajött és tevékenyen hozzájárult ismét banküzleteinek vezetéséhez és utolsó üzleti útjára Bucarestbe utazott a nagy forgalmat kifejtő sorsjegy-üzlet ügyeinek elintézésére. Bucarestben hirtelen rosszabbodás állott be a 73 éves

öregur állapotában és hazatérve, aggodó felesége és fia azonnal felkísérték Bécsbe. *Porgest* professzor dr. *Finster* sebésztanár beavatkozását javasolta és azonnali műtétet ajánlott a bankárnak. A műtét két héttel ezelőtt megtörtént és nagyszerűen sikerült.

Goldschmidt Sándor szívósságára, nagy önuralmára jellemző, hogy a súlyos béloperáció után 24 órával már felhívta telefonon aradi hozzátartozóit és saját maga mondta el, hogy mennyivel jobban érzi magát. Fia, Goldschmidt Miklós, miután látta, hogy édesapja a gyógyulás útjára lépett, hazatért és átvette a bankház vezetését, amelynek sorsjegy-osztályát már egy éve vezeti. Vasárnap Goldschmidt Miklós fent járt Bécsben, ahol édesapja a dr. Löw-szanatóriumban fektült és örömmel látta, hogy apja egy kis gyengeségtől eltekintve, jól érzi magát. Goldschmidt Sándorné állandóan a beteg mellett tartózkodott, egészen Goldschmidt csütörtök délután bekövetkezett haláláig. A beteg állapotában kedden hirtelen rosszabbodás állott be, pulzusa egyre gyengült és a legyengült szervezet nem tudta kiheverni az operációt. Kedden éjjel a Löw-szanatórium felhívta Goldschmidt Sándor aradi hozzátartozóit és értesítette őket a bankár állapotának rosszabbodásáról. Ma délután aztán megszólalt a telefon és

a szanatórium jelentette, hogy Goldschmidt Sándor nincs már az élők sorában.

Fia megtörtén értesült a halálhírről és fél 7 óraker a személyvonattal Budapestre utazott, ahonnan reggel 6 óra után Bécs felé indul a gyorsal, amely holnap délelőtt fél 11 óraker Bécsbe érkezik.

Az utolsó óhaj: az elhamvasztás

Goldschmidt Sándor temetésére vonatkozólag nem történt még végleges intézkedés, azonban a család Aradon levő tagjai úgy tudják, hogy — miután az elhunyt életében többször fejezte ki azon óhaját, hogy *krematóriumban hamvasztják el — Bécsben Goldschmidt Sándor földi maradványait elégetik és hamvait hozahozzák Aradra. A szertartás pénteken délután 5 óraker lesz Bécsben —* eddigi információink szerint. Az elhunyt nagytehetségű bankárt özvegye, egyetlen fia Goldschmidt Miklós, nővérei: *Arnstein* Gusztávné szül. Goldschmidt Debora, *Klein* Ignácné szül. Goldschmidt Johanna, *Goldschmidt* Cecília és kiterjedt rokonsága, barátai és ismerősei gyászolják.

Károly király Turnuseverinben és Craiovában

Nagyszabású ünnepek Turnuseverin fennállásának századik évfordulóján. — Az uralkodó nagyhatalmas beszéde

Turnuseverinből jelentik: Turnuseverin tegnap ünnepelte fennállásának századik évfordulóját, mely alkalomból az egész város ünnepi lobogódiszba öltözött. Délelőtt 11 óraker befutott a kikötőbe az a hadihajó, amelyen *Károly király, Miklós herceg, Vaida* miniszterelnök, *Tilea* államtitkár és sok más előkelőség érkezett Turnuseverinbe. II. Károly király ezután koszorút helyezett arra az emlékműre, amelyet 1887-ben annak emlékére emeltek, hogy I. Károly király román földre lépett. A székesegyházban hálaadó istentisztelet volt, ezután a Kulturpalotában lezajlott a centennáris ünnepség, amelyen a király hatóságos, magasnívójú beszédet tartott. A délelőtt folyamán fényes kiütségek között leplezték le a mehedintimégyei háborús hősök emlékművét, majd nagy bankett volt a király tiszteletére. Károly király kíséretével este Craiovára utazott, hogy résztvegyen az új székesegyház felszentelésén s az új színház és az új stadion felavatásán.

Károly király a mai napot Craiovában töltötte. Turnuseverinből jövet az udvari különvonat délelőtt fél tízker érkezett meg az impozáns módon felújírt pályaudvarra. A király lelkes éljenzések közepette lépett ki a kocsiból, fogadta a katonai jelentést, majd ellépett a diszszázad előtt. *Potarca* craiovai

polgármester a szokásos kenyérral és sóval kínálta meg az uralkodót. Az állomásról diszmenetben haladt a király az új székesegyházig, amelynek felszentelése fényes ünnepség keretében történt meg. A király maga is felszólt és az egyház fontos szerepéről beszélt. Katonai diszszemle következett ezután, majd majd királyi bankett fejezte be a diszszes ünnepséget. A székesegyház felszentelésével egy napon a király jelenlétében avatták fel az új színházat és az új stadiont is. Az új stadion felavatása alkalmával a craiovai futballcsapat a kolozsvári Univerzitateával mérkőzött. A mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött.

Délután a király különvonaton utazott el Sinaiába, míg Miklós királyi herceg repülőgépen tért vissza Bucarestbe.

CORSO-MOZGO mai műsora:

A vidám operettek operettje:

VOLT EGYSZER EGY MUZZIKUS!

Szöke Szakáll Verebes Ernő
Marla Sörensen Victor de Kowa
Trude Berliner Jean Moscopol

Mára és szombat, vasárnapra ajánlatos jegyelővétel. Ma ingyen adunk minden látogatónak 1 csomag Kandia „Pix” kóstolót.

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA” készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatot.

Csak a „NIVEA”-CREME és „NIVEA”-OLAJ tartalmazza a bőrökön, bőrrepoló „EUCERITET”. Ez teszi pótolhatatlanná, — utánzhatatlanná.

Nemzetközi jelentősége van a szombaton megnyíló temesvári árumintavásárnak

Számos külföldi nagyiparos és kereskedő érkezik a vásárra — Már eleven élet folyik a vásár területén — Állandó mintavásár-területet terveznek Temesváron

Erdélyszerte felfokozott érdeklődés nyilvánul meg a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara grandiózus rendezésében szombaton reggel megnyíló Árumintavásár iránt. A mintavásárt részben a sörgyár udvarán és üres helyiségeiben helyezték el és azon kizárólag a bányászati ipar termékei kerülnek kiállításra. A temesvári Árumintavásár meglepő adatokkal illusztrálja, hogy milyen rohamos léptekkel halad a fejlődés útján az ország gyáripára. Az idők parancsszavát követte a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara, dr. I. Baltescu elnökkel az élén, amikor tíz esztendő után Temesváron megrendezte ezt a mintavásárt. Grigore János iparkamarai főtitkár végezte páratlan agilitással a mintavásár rendezésének és szervezésének sok körültekintést igénylő munkáját s főleg az ő érdeme, hogy ma már az utolsó simításokat végzik az Árumintavásár területén. A technikai konstrukció problémáit Vlad Victor főmérnök, az Árumintavásár kiállításának technikai tervezője bravúrosan oldotta meg.

Temesvárnak, amely hatalmas ipari centrum, kétségtelenül állandó mintavásár területre van szüksége. Maga az iparkamara is foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a restaurált épületeket a később rendezendő mintavásárok céljaira megtartsa. Akik a mintavásár területén jártak a sörgyár melletti Léda gyártelep épületeit is megtekintették. Itt nyertek ugyanis elhelyezést a kertészeti és vadászati kiállítások. A Léda-gyár hatalmas terméi, valamint a telep több holdas területe, rendkívül alkalmasak lennének a jövőben is a mintavásár céljaira. A kamara köreiben arról beszélnek, hogy a Léda-telepet fogják a jövőbeni mintavásárok céljaira átalakítani.

Arad ipari és kereskedői körében természetesen nagy az érdeklődés, hiszen évek óta nem nyílt alkalom arra, hogy kereskedőink és iparosaink a belföldi ipar és kereskedelem legújabb vívmányaival, minden különösebb anyagi megerőltetés nélkül megismerkedhessenek. Az aradi kamara által bejelentett cégek nagy számára, valamint a vásár látogatóinak előkelő társaságára való tekintettel, — amint már röviden jelentettük — a szombat reggel 6 óra 20 perckor és 8 óra 17 perckor induló temesvári vonatokhoz külön személykocsikat csatolnak az aradi állomáson.

A szombati megnyitó ünnepségekre egyébként Temesvárra érkezik Grigore Gafencu kereskedelemügyi államtitkár, akit Gabor Livius dr. főpolgármester, Baran Coriolan megyei prefektus és Baltescu János dr. iparkamarai elnök fogadnak. A megnyitó ünnepségeken részt vesz Pop C. István a kamara elnöke és Bocu Sever is. Az Árumintavásár területén már eleven tempóban zajlik az élet. A külön kertészeti telep nemcsak a szakértőket, de főleg a hölgylátogatókat gyönyörködteti és külön érdekességet

képviselet a pompás vadászati kiállítás, amelynek élén a nemzetközi vadászati körökben is jól ismert Lintia professzor áll. A vásár aradi látogatói részére az Arad Közlöny utalványokat bocsát ki, amelynek felmutatása ellenében, a Lloyd Taverna előkelő és intim helyiségében 40 lejért elsőrangú ebédet kapnak, amelynek nem kell külön fizetni a kenyeret és a borra valót sem.

A temesvári mintavásár iránt a szomszédos államok részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Budapestről szombaton autóbusszal 270 nagyiparos és kereskedő érkezik Temesvárra. A temesvári Kereskedelmi és Iparkamara e célból 300 kedvezményes utazásra és vásári belépésre jogosító igazolványt küldött Budapestre. Belgrádból több, mint kétszáz látogató jelentkezett, köztük az ottani kereskedelmi kamara elnöke és titkára, valamint a kereskedelmi élet számos reprezentánsa. Bejelentette látogatását a nagybecskerekai kamara és a Zombolya környéki jugoszláv területről is számosan jelentették be érkezésüket. A temesvári uccákon már most is szokatlan élnétség tapasztalható: a mintavásár által előidézett idegenforgalom minden bizonytalansággal beváltja azokat a reményeket, amelyeket a helybeli kereskedelmi és ipari körök az Árumintavásár megrendezéséhez fűztek.

Drágul a szörme
Neuländernél még olcsó
Fischer Ellz-palota. 3669

Sándor jugoszláv király feltűnést keltő levelet írt Mussolininak

Kéri, hogy ne avatkozzék Ausztria belügyeibe

Londonból jelentik: Szenzációs eseményről ad hírt a londoni sajtó. Eszerint Sándor jugoszláv király levelet írt Mussolininek, melyben a Duce tudomására hozza, hogy aggodalommal tekint Mussolini tervezett akciója felé, amellyel Ausztria ügyeibe akar beavatkozni. Sándor király arra kéri Mussolinit, hogy mérlegelje a helyzet fontosságait és változtassa meg tervét.

A levélre nyilván az adott okot, hogy — belgrádi jelentések szerint — a jugoszláv külügyminisztérium pontos információkat szerzett arról, hogy Olaszország a közeljövőben

FILM KOZLONY

Bakfis-hadnagy

Bájos zenés-vígjáték bemutatója a Select-moziban

Georg Jacoby mesteri rendezésében készült el a „Kadettkisasszony” testvérfilmje, a „Bakfishadnagy”, amelynek mulatságos cselekménye, fűlbemászó, nagyszerű muzsikája és elsőrangú szereplőgárdája, semmiben sem marad el a „Kadettkisasszony” mögött. A bájos milliommosleánynak sikerül meghódítania a nőgyűlölő, snájdig kapitányt — hadnagyi uniformisban. Rengeteg mulatságos helyzetkomikummal teszi jelenet teszi a filmet szórakoztatóvá s Franz Doelle muzsikája külön élményt jelent. Harry Liedtke, a közönség régi kedvence és Ery Boos, az új Dolly Haas, valamint Halmay Tibor játékkal emelik a film értékét.

A halálsugár

(Chandu)

Fantasztikus film sajtóbemutatója az Urániumban.

A fantázia csodálatos birodalmába vezet a „Halálsugár” című film cselekménye, a keleti misztikumok kaleidoszkópján keresztül a technika és tudományok olyan magas régióiba, ahol a misztikum is valósággá kristályosodik és a technika a fantázia beláthatatlan horizontját dőngeti... Gigantikus ősi sziklatemplomok labirintusain keresztül, egy letűnt kor művészi relikviái között jutunk el a dráma szereplőivel együtt „Roxor”, a keleti varázsló és nyugati műveltségű tudós laboratóriumába, ahol a Halálsugarat őrzi, egy angol tudós találmányát, amelynek titkát azonban nem ismeri. Bármilyen titok birtokába akar jutni, mert ezzel kezében volna a hatalom élet és halál felett és az elektromos pusztulás kataklizmáját zudíthatja a világra...

A pusztulás bombáit agyu előkészítőjének azonban erős riválisa támad a titokzatos Chandu személyében, aki a keleti bölcséktől sajátította el a felsőbb mágia hatalmát, amelynek birtokában szembezáll Roxorral. A mágia misztikus hatalma száll szembe itt a technika vívmányaival s a keleti bölcsék titokzatos ereje végül is diadalmaskodik a fehér ember kezében... Mert Chandu senki más, mint az angol feltaláló unokaöccse, aki nagybátyja találmányát akarja megmenteni a tudomány nemes céljai számára. Borzalmas szenvedéseken megy keresztül az angol tudós és családja a kegyetlen Roxor sziklatemplomában, ahol a modern technika csodáit kinzószerszámokként használja fel a tébolyodott keleti herceg. Chandu és a gyönyörű egyiptomi hercegnő szerelme mint finom hárfaszóló illeszkedik bele a cselekmény hatalmas, dübörgő orchesterébe.

Chandu szerepét Edmond Lowe, az elegáns, férfias, szuggesztív tekintetű amerikai filmsztár alakítja, aki a Chadler kapitányból mágussá lett, természetfölötti erővel rendelkező fehér ember figuráját elevenné, husból-vérből valóvá formálja. Lugo si Béla, Lon Chaney leghivatottabb utódja ezúttal mutatkozik be Aradon Roxor impozáns karakter szerepében. A keleti varázslót művészi eszközökkel és a túlzások gondos kerülésével személyesíti meg. Alakítása felelhetetlen élményt jelent. Iréne Warren a gyönyörű egyiptomi hercegnőt alakítja lebilincselően.

intervenciós lépésre készül Ausztria kérdésében. Bécsből származó hírek szerint a városban elterjedt annak a híre, hogy Mussolini kész helyzetet létesít Ausztria kérdésében, tekintettel arra, hogy Ausztria súlyos krízisi szélén áll, amelyből csak határozott lépés mentheti meg.

Későbbi jelentések hangsúlyozzák, hogy Sándor királynak Mussolinire intézett levele rendkívül udvarias hangú és abban a király kijelenti, hogy Olaszországnak Ausztriára vonatkozó bármilyen akciója nem lenne jó hatással az Adria környékén uralkodó eddigi egyetértésre és megérintő szellemre.

VÁLÓPERES BONYODALOM az aradi törvényszék előtt, amely a bírókat is súlyos probléma elé állította

„Minden hibája dacára szeretem az uramat” — A férj tizenhét esztendei házasság után válni „kénytelen” — Amikor a féltékeny asszony kémkedik az ura után

Az alanti történet nem szenzációhajhászás, csupán kórkép. Szomorú tükre annak az állapotnak, amikor évtizedes házasságot fertőz meg a pár év óta pusztító válási-járvány, amikor emberek, akik esztendők hosszú során át boldog egyetértésben éltek egymás mellett, áldozatai lesznek annak a betegségnek, amely ma minden társadalmi osztályban, városban, falun egyaránt dúl. Társadalomtudósoknak kellene felfektetni a boncasztra ezeket az eseteket és megállapítani, mi itt a teendő, hogyan lehet megmenteni a házasság mindjobban széjjelomló intézményét...

Egy ismertevű, jómódu aradi kereskedő válókeresetéből írom ki az adatokat. Arad legújabb válóperének intim részleteit.

Tizenhét esztendő házasság. Gyermekek — szerencsére — nincs. A házaspár boldog egyetértésben élt egészen néhány évvel ezelőtti időig, amikor a kereskedő felesége hirtelen megváltozott. Féltékeny lett, kémkedett az ura után, meggyanusította összes nőismerőseivel és ezt a gyanút nyomban közölte baráti körével is. Egyik kellemetlenség a másik után

pedig teljesen elhanyagolta. Tanukat jelentett be állításainak igazolására, ugyanakkor azonban a férj is tanukat jelentett be, hogy akkor, amikor visszatérésre szólította fel a feleségét, egy pillanatig sem gondolta a dolgot komolyan, hanem csupán a hivatalos formalitásoknak tett eleget.

A harc megindult. A feleség semmi áron sem akar válni.

— Minden hibája dacára szeretem az uramat — jelentette ki sirva a bírónak — és nem akarok tőle tizenhét évi házasság után válni. Tudom, hogy ma már nem értjük meg egymást, de mégsem akarok külön élni tőle. Kérem a bíróságot, utasítsa el a keresetet.

A válóperet tegnap tárgyalta a bíróság. A bírák — tul minden rideg paragrafuson — a probléma mélyébe próbáltak hatolni és azon igyekeztek, hogy kibékiítsák a szembenálló feleket. A lelkiük beszéltek, sokesztendő együttélésüket tárták szemük elé... minden hiába volt. A férj hajthatatlan maradt.

— Nagyon sokat szenvedtem az utóbbi esztendők alatt — mondotta — nem tudok vele

Védit és szépít
"Germandrée"
Suder és Crém

tovább élni, mert betegesen féltékeny. És nemcsak a társadalmi helyzetemnek árt, uccai botrányokat rendez, ellenem uszítja összes ismerőseimet és mindez üzleti tekintetben is sokat árt nekem. Nem hagyhatom tönkretenni magamat.

A törvényszék egyelőre a férj tanuinak kihallgatását rendelte el. Az asszony a tegnapi tárgyaláson rezerváltan viselkedett, nem állította élére a dolgokat... reménykedik abban, hogy férje megváltoztatja szándékát.

Egy kiemelt eset a sok közül. A legújabb. De nagyon sok van belőlük. A gyógyító számum még hiányzik, pedig a járvány egyre terjed. S az intézmény alapja egyre gyengébb lesz. Társadalomtudósok, ideggyógyászok, problémakutató professzorok kell hogy megtalálják a gyógyulást. Mert sokkal nagyobb szolgálatot tesz a polgári társadalomnak az, aki megtalálja a házasság megmentésére szolgáló szerumot, mint az a világhírű tudós, aki újabb, borzalmas hatású öldöklő gázokat szervizoz az idegbeteg emberiségnek...

Marosi Rudolf.

URANIA
MA PÉNTEKEN
Erdélyben Aradon először

Nagyobb mint a Hindu siremlék
CHANDU A nagy mágus
(HALÁLSUGÁR)
Edmund Lowe, Lugosi Béla, Irene Ware felülmulhatatlan alakítása.
Pazar rendezés!
Keleti szenzáció!

következett. Már templomba sem engedte a férjét, akit azzal gyanúsított, hogy ott rendezte barátnőivel. S egyszerre azután nyílt szakadás keletkezett. Egy este, amikor a férj üzletzárás után hazatért, felesége ezzel fogadta:

— Kérlek, ezt az életet nem bírom tovább. Válassz. Ruháidat és minden holmidat összecsomagolom, költözz el. Menj, ahova akarsz.

A férj nem tiltakozott. Fogta a ruháit és elköltözött. Ugyanabban a házban butorozott szobát vett ki és nyomban megindította a válóperet. A per egyik hivatalos formája az, hogy a feleséget visszatérésre szólítják fel. A formalitásnak ezuttal is eleget tettek és ekkor váratlan fordulat történt: az asszony két tanu kíséretében megjelent a férj üzletében és közölte, hogy eleget akar tenni a felszólításnak, ismét együtt akar élni férjével. A kereskedő először tiltakozott ez ellen, majd beleegyezett abba, hogy folytatja a házasságot. újra összeköltöztek.

A békés együttélés nem tartott sokáig. A veszekedések újra kezdődtek, egy ízben az ur-asszony súlyosan megsértette egyik ismerősét, akit azzal gyanúsított, hogy férjével intim barátságot tart fenn. Az ügy a büntetőjársbíró-ság elé került, az ur-asszonyt rágalalmazásért meghíntették. Egy másik alkalommal az uccán csinált botrányt férjének egy újabb féltékenységi jelenet kapcsán. A férj ekkor végleg válast határozott el. S keresetet adott be az aradi törvényszékhez, amelytől az asszony hibájából kérte a házasság felbontását.

— Ezzel az idegbeteg asszonnyal nem lehet tovább élni. Kompromittál összes ismerőseim előtt, tönkreteszi társadalmi helyzetemet — mondja a beadvány.

Az ur-asszony védekezik. Kijelenti, hogy mindannak, ami történt, nem ő, hanem a férje az oka, aki évtizedes házasságuk után idegen nők után vetette magát. Barátnőket tartott, őt

Olcsó auto-car-utazás Aradról Budapestre

Fellendült a román-magyar idegenforgalmi akció. — Október 30-án érkezik Aradra és indul Budapestre az első luxusauto-car

Az utazásra szombat délig lehet jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Az idegenforgalom kétségtelenül egyik legfontosabb tényezője egy ország gazdasági fellendülésének. Legutóbb nyílt meg Budapesten „Romania” néven a magyarországi román utazási és idegenforgalmi iroda, amely a két ország közötti utas-csere fellendítését tűzte ki céljául. Az első csere-utazást a román idegenforgalmi iroda rendezésében október 30-án bonyolítják le. Az utazást rendkívül kényelmessé és egyben olcsóvá teszi az a körülmény, hogy az idegenforgalmi iroda a legújabb típusú auto-carokat bocsátja az utazóközönség rendelkezésére. A hatalmas luxus auto-car Budapestre érkezik és Aradról, illetve Temesvárról szállít fel utasokat Budapestre. A hatalmas, modern auto-car október 30-án, hétfőn délután 12 óra 30 perckor érkezik Aradra, ahol a Szentháromság-szobor előtt áll meg. Tizenhárom órákor, vagyis déli 1 órákor indul az auto-car a Szentháromság-szobor elől és ugyanazon délután 18 órákor érkezik meg Pestre, ahol a „Romania” idegenforgalmi iroda Andrassy-uton lévő helyisége előtt áll meg. Az utasok hat napig maradnak Budapesten és november 5-én reggel 7 órákor indulnak vissza auto-caron Aradra, ahova déli 12 órákor érkeznek meg.

Az utazáson csak azok vehetnek részt, akik érvényes utlevéllel rendelkeznek, vagyis az utazás nem kollektív utlevéllel történik. A résztvevők

féláru vizumot kapnak

és a vizumoztatás utólag, Budapesten történik. Az auto-car utazás rendezése a részvételi díjat minimális összegben állapította meg, amennyiben az utazás teljes kényelemmel ellátott.

modern luxusauto-caron Aradtól Budapestre és vissza mindössze 640 lejbe kerül.

vagyis még annyiba sem, mint egy féláru utazás Budapestre harmadik osztályon.

Az utazás rendezése olcsó lakást és ellátást biztosított a résztvevőknek. Az alább felsorolt szállodákkal, illetve penziókkal kötött a rendezőség rendkívül előnyös megegyezést: Hungária-szálloda, hat napra szóló lakás és teljes ellátás 1500 lej, Royal-szálloda 1300 lej, Metropolitan-szálloda 1150 lej, Esplanade-szálloda 1000 lej, Andrassy-pensio 750 lej, Windsor-pensio 750 lej. A budapesti társasutazás iránt előreláthatólag a közönség körében felkavart érdeklődés nyilvánul meg és ezért, valamint a helyek korlátolt számára való tekintettel ajánlatos a mielőbbi jelentkezés. Az auto-car utazásra szombat déli 12 óráig lehet jelentkezni az „Aradi Közlöny” és az „Erdélyi Hírlap” kiadóhivatalában.

CENTRAL-MOZGO: Premier. HERMANN SUFILMESITETT REGÉNYE: AZ ÉNEKEK ÉNEKE. Főszerepben: MARLENE DIETRICH. Parnerei: Brian Aherne, Anglia legkedveltebb színésze és Lionel Atwill, akinek első filmszerepe az egész világ felügyelt. Az „Énekek éneke” halk és nemes film. Sudermann költészetének aranya csillog véges-végig a film köntösén. A rendező — ezuttal nem Sternberg, hanem Rouben Mamoulian, a „Bestia”, „Egy nagyváros bűnei” és „A hercegnő szabója” mestere — kitétt magáért és tetőzdelte a nagy nő ragyogásainak alkalmával a jeles alkotást.

SELECT-MOZGO: Ma utóljára: FRANKENSTEIN. Főszerepben: BORIS KARLOFF. Holnaptól: A BAKFISHAD-NAGY (A kisasszony berukkol). Ötletes, mulatságos filmoperett. Főszerepben: FRY BOS, Harry Liedtke, Halmay Tibor, Hans Junkermann.

H I R E K

Egy nép regénye

John O'Brien, New-York polgármestere a következő felhívást intézte New-York polgárságához: „Minthogy városunk polgárai „Egy nép regénye” cím alatt szindarabot mutatnak be, amely a zsidó nép négyezer éves történetét tükrözi és képletesen megmutatja eszményeit és törekvéseit és minthogy az előadások bevételét palesztinai zsidótelepítésre fordítják, én, John B. O'Brien, New-York városának polgármestere ezen napot „zsidó napnak” nyilvánítom, jelölve a megbecsülésnek polgártársaink egy csoportja iránt, mely nagy mértékben hozzájárult városunk anyagi és kulturális fejlődéséhez és minden polgárt felsejöltök, akármilyen felekezethez tartozzék is, hogy ezt a szindarabot részesítse támogatásában, bizonyítékul az egész világ számára, hogy a világnak ebben a legnagyobb városában felekezeteket és fajokat barátság köt össze. Javasolom továbbá, hogy ezt a „zsidó napot” minden szervezet használja alkalmul arra, hogy programjukban nyilvánosságra hozzák: körünkben keresztények és zsidók közt egyetértés és kölcsönös segítség szelleme uralkodik, hogy mindenki láthassa: a testvériség szelleme nem áll meg a hit és faj határainál”.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Még enyhe idő, jobbára borult, sok helyen eső, azután nyugati légáramlással hűvösebb idő jön.

— **Titulescu Belgrádban,** Belgrádból jelentik: Titulescu román külügyminiszter Görögországból Belgrádba érkezett. A pályaudvaron Jettics jugoszláv külügyminiszter és a kormány több tagja várta, valamint a belgrádi román, cseh-szlovák, görög, bolgár, török követek is üdvözölték. Este a belgrádi román követség tiszteletére vacsorát adott, amelyen Jettics külügyminiszter is megjelent. Délben Jettics rendezett dinert Titulescu tiszteletére, míg délután Sándor jugoszláv uralkodó fogadta a román külügyminisztert kihallgatáson.

— **Serban Mihály kisebbségi államtitkár Aradon.** Ma értesítés érkezett az aradmegyei prefekturára, amellyel közölték, hogy Serban Mihály kisebbségi államtitkár szombaton Aradra érkezik. Az államtitkár nem marad a városban, hanem tovább utazik Nagylakra, ahol részt vesz az ottani szlovákság által rendezendő Szokol-ünnepségen.

— **DECEMBER 4-RE NAPOLTÁK EL A LESZERELÉSI KONFERENCIÁT.** Genfből jelentik: A leszerelési konferencia külügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen elfogadták azt a javaslatot, hogy a konferenciát december 4-re napolják el.

— **Balbo tábornagy felgyógyult.** Rómából jelentik: Balbo tábornagy felgyógyult, elhagyta Ferrarát és Rómába utazott, ahol néhány napi pihenés után ismét munkához kezd.

— **Szabálytalanságok miatt felfüggesztett adóellenőrök.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter 25 adóellenőr ellen vizsgálatot indított és különböző szabálytalanságok és visszaélések miatt többeket felfüggesztettek állásukból, míg másokat pénzbírsággal és áthelyezéssel büntették meg.

— **A megsérült Korányi beszél a rádióba.** Budapestről jelentik: Korányi Lajosnak, a magyar válogatott kapitányának állapota iránt az érdeklődés úgy Budapesten, mint a vidéken állandóan növekszik, úgy, hogy emiatt a rádió vezetősége elhatározta, hogy pénteken délután helyszíni közvetítést ad Korányi betegszobájából. A vasárnapi mérkőzés hőse személyesen fog beszélni a mikrofonba a hozzá intézett kérdésekre. Egvébként az állapota lényegesen javult.

— **A romániai Rotary Club szombaton Temesváros ünnepélyes összejövetelt és bankettet rendez.** Az ünnepségeket a klub összekapcsolja az ottani mintavásár megnyitásával. Az ország minden részéből, sőt külföldről is érkeznek az összejövetelre Rotary-tagok, akik szombaton délelőtt a mintavásár megnyitásán vesznek részt. Délben pedig ebéd jelennek meg a „Lloyd” tavernában. Délután 3 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara díszteremben kezdetüket veszik az előadások, a melyek során többek között Prof. Gheron Netta (Bucuresti), Mateescu István, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és Schmutzler nagyiparos, a brassói Soherg-gyár vezérigazgatója szólalnak fel. Szombat este a Lloyd-klub helyiségében a Kereskedelmi és Iparkamara bankettet rendez, vasárnap délnél pedig az Unio Club helyiségében lesz ünnepi ebéd, amelyen a hölgyek is résztvesznek.

— **Az autókat és más gépjárműveket ezután megállíthatják a pénzügyi gárda tagjai.** Többször felhívtuk az autó- és gépjárműtulajdonosok figyelmét arra, hogy a pénzügyminisztérium szigorúan fogja ellenőriztetni azt, vajon kifizették-e esedékes adóikat. A minisztérium az aradi pénzügyigazgatósághoz ma küldött rendeletében kötelezővé teszi azt, hogy az igazgatóság a pénzügyi gárda tagjaival az uccákon feltartóztassa a gépjárműveket, amelyeknek tulajdonosaitól az adó befizetését igazoló pénzügyi forgalmi engedély felmutatását kérhetik. Az aradi pénzügyigazgatóság intézkedése alapján, már néhány nap múlva fináncgárdák fognak posztolni a főutonalak kereszteződésénél és megállítják a robogó autókat. Különös érdekessége a rendeletnek, hogy semmiféle büntető szankciót nem tartalmaz és az ellenőröknek más jogot nem ad, mint azt, hogy megállapítsák, vajon adóhátralékban van-e az autótulajdonos és ezt a tényt kötelesek feljegyezni. Ezért igazán nem érdemes a fináncgárdát mozgósítani, mert ezt az adóhivatalok a könyvekből is meg bírják állapítani.

Vérrel irt kérvények

M u k d e n b ő l jelentik: A mandzsuriai vasutügyi minisztérium hivatalosan közli, hogy egy idő óta igen nagyszámu olyan kérvény érkezik, amelyeknek küldői kiemelik, hogy nem vörös tintával, hanem vérukkal irták a kérvényt. Az illetők utalnak nyomorukra és éhezésükre és alkalmaztatást kérnek. A minisztérium közlése szerint, már sok száz ilyen kérvény érkezett be, nyilván annak hatása alatt, hogy az eszmének híre ment és sokan ezzel a módszerrel igyekeznek hatni a döntő tényezőkre.

— **Színházi felhívás.** A színi nagybizottságból alakult propaganda és gazdasági ellenőrző bizottság a mai napon kibocsájtotta azokat a színházi szelvényfüzetek előfizetésére vonatkozó „Gyűjtő-íveket”, melyekkel a színpártoló közönséget az arra illetékes hölgyek és urak felkeresik, akik ilyen szelvényfüzetekre előfizetni szándékoznak. Tájékoztatásul közöljük, hogy ezen szelvényfüzetek akár a kézbesítésnél, akár pedig azoknak a napi színházi pénztárnál leendő beváltásánál fizethetők. Ugy a gyűjtőívek, valamint a szelvényfüzetek jegyei csak akkor érvényesek, ha azok a színházi ellenőrző-bizottság kétalírási ellenőrző pecsétjével vannak ellátva. Támogassuk tehát a színházat, ha színházat és jó előadásokat akarunk kapni. Az Elnökség.

— **Meghalt Gyürki Dezső, a budapesti Parisien Grill volt tulajdonosa.** Budapestről jelentik: Az angyalföldi elmebetegintézetben ma éjszaka, hosszú szenvedés után meghalt Gyürki Dezső, a Parisien Grill mulató volt tulajdonosa. Gyürki Dezsőt a pesti éjszakai életben jól ismerték: ő volt az első, aki a háború és a forradalom után drága, külföldi artistá-számokat szerződtetett mulatójába. Apjától, testvéreivel együtt szép vagyont örökölt és a rá eső részből nyitotta meg a Parisien Grillt. Felesége, Lakos Vilma, a valamikor jónévű és ismert gyermek-primadonna, évekkel ezelőtt idegbaja miatt felakasztatta magát. Ez a csapás rendkívüli hatással volt Gyürkire, aki később teljesen tönkrement és ügynökösködéssel foglalkozott. Nemrégiben elborult elmével az angyalföldi tébolydába szállították. Az utóbbi időben már hozzátartozóit sem ismerte fel, úgy, hogy valóban megváltás volt számára a halál.

— **Vereséget szenvedett a Budai „11”.** A Luccaban szereplő Budai „11” csapata 3:0-as érzékeny vereséget szenvedett.

— **Két vakmerő lopást jelentettek az aradi rendőrségnek.** Az egyiket Péterffy Miklósnál követték el, ahonnan 3000 lej ára holmit loptak el. A másik tolvajlás Heller Zsigmondnál történt, akitől nagyértékű tűzfát loptak el. A nyomozást bevezették az ügyben.

— **Carnera és Paulino ökölvívók mérkőzésével még mindig élénken foglalkozik a világsajtó.** Megállapítják, hogy Carnera most szinte verhetetlen és Paulinot legyőzve, bajnoka maradt az összes súlycsoportoknak. Carnera különben 27 éves és 116 kiló, míg Paulino 34 éves és „csak” 96 kiló sullyal dicsekedhetik.

Megérkezett Aradra

az Aradi Közlöny sportvonata

Az Aradi Közlöny filléres sportvonatának utasaj ma éjjel háromnegyed 12 után néhány perccel megérkeztek az aradi állomásra és kellemes, teljes kényelemben lefolyt utazás után tértek pihenni otthonukba. A társasutazás résztvevői hatnapos budapesti, illetve bécsi tartózkodás felejthetetlen emlékeivel érkeztek haza és az utazás sokáig kellemes emlénye marad mindenkinek, aki résztvett abban. Az aradi állomás perronján már tíz óra tájban szokatlan élénkség uralkodott, mert az állomástönökség olyan értesítést kapott, hogy 10 óra után néhány perccel megérkezik a filléres sportvonat. Ez az értesítés ment át a köztudatba és az utasok hozzátartozói nagy számmal lepték el az állomás perronját. Később 11 órára jelezték a vonat érkezését Curticiról, majd ezt a jelentést is megváltoztatták és úgy volt, hogy csak a Rapid után, tehát háromnegyed 1 óra tájban fut be a filléres gyors az aradi pályaudvarra. A vám- és rendőrhatalóságok gyors munkája következtében sikerült elintézni, hogy a Rapid előtt engedték be a vonatot, amely háromnegyed 12 óra után futott be az állomásra.

A sportvonat délután 2 óra 35 perckor indult el Budapestről és késéssel érkezett Lőkősházára, ahol háromnegyed órát állt, majd Curtici felé robogott tovább. Curticira este 10 óra után futott be a filléres sportvonat, amelyet úgy a rendőr-, mint a vámhatóságok előzékenyen fogadtak. A vámközegek szigorúan, de udvarián jártak el, miután tisztában voltak azzal, hogy olyan közönség utazik a vonaton, amely nem készül visszaélésekre. A határállomáson kellemesen telt el az idő és másfélórai várakozás után elindult a sportvonat Arad felé, ahová éjfél előtt néhány perccel meg is érkezett. A társasutazás a legsimábban folyt le és semmi zavaró momentum nem történt az utazás folyamán. Az utasok az állomáson nagy meglepéssel tárgyaltak a kényelmes és kifogástalan rendezésről. A hazaérkezett publikum körében csak az kellett kellemetlen benyomást, hogy az állomás perronján nagyon kevés hordár volt és sem kocsik, sem autótaxi nem állott elegendő számban az utasok rendelkezésére.

— **László Andor kártérítési pere.** Budapestről jelentik: László Andor, az aradi közönség körében is jólismert bonviván, érdekes kártérítési perét tárgyalta ma a budapesti törvényszék. László Andor beperelte a filmtársaságot, mert felléptették egy filmben és tudta és beleegyezése nélkül mást énekeltek helyette a mikrofonba. Ismerősei vették csak észre a moziban, hogy helyette Sebő Miklós rádió- és gramofon-énekes hangja szólt meg. Kiderült, hogy a filmtársaság utólag szinkronizáltatta a filmet, amelyen csak a száját mozgatja és Sebő énekel. A bíróság elrendelte a bizonyítást arra, hogy miért kellett a László éneke helyett Sebőét a mikrofonra vinni?

— **Dr. Kupfer nőorvos hazaérkezett.**

— **A „Hang” friss októberi száma ma, pénteken 27-én délnél minden aradi újságíró bódében kapható.** Fekete Tivadar briliáns folyóirata ezúttal 36 oldalon jelenik meg, tartalmában olyan változatosan, hogy bármely külföldi folyóirattal versenyez. A szám különben is gazdag külföldi cikkeket, amelyeket Werner Hegemann (Prága), Erich Kästner (Páris), Edmond Pearson (New-York), Upton Sinclair (New-York), Seidner Imre (Genf) és Mándy Ilona (Páris) írtak és azokat magyarul Soós Aladár, Shuk Lajos és Szilágyi András tolmácsolják. Az erdélyi írók közül: Wojtitzky Gyula, Kádár Imre, Kovács László, Tabéry Géza, Pogány Marcell és Faragó Juci adtak cikkeket, míg a lap aradi gárdája: dr. Reichler Jenő, dr. Raicu Aurélie-Martossy Margó és Pili Géza nevével vonul fel. Fekete Tivadar cikkei Loránt Emánuelről, valamint az Aradi Hétről és a Robgabo-gyerekekről ismét feltűnőek. Izgalmas még dr. Silbermann Jenő (Nagyvárad) cikke a világ gázversenyéről. A „Hang” hatalmas füzeté ismét csak 12 lej és kétségtelen sikerre számíthat.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**
VOJTEK: Bul. Reg. Maria (Andrássy-ér.)
BERNÁT: Iangá Gara (vasutállomásnál.)
DANCIU: Piata Mihai Viteazul (Fereny-ér.)
BERGER: Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.)

Nagy sikerrel folyt le az aradi Lovar Egylet mai lóversenye

Változatos és izgalmas volt a lóverseny napja — Egy szerencsés baleset — A Rosiori-tisztek holnap küzdenek Avarescu marsall díjáért

Ma folyt le az aradi Lovar Egylet mintaszerű rendezésében a nagyszabású lóverseny, amelyre csaknem egész Romániából érkeztek résztvevők. Annak ellenére, hogy a verseny ideje alatt eső esett, igen nagyszámú közönség nézte végig a bravuros számokat. Délelőtt az egyes Rosiori-huszárok laktanyájában, a fedett lovardát, délután pedig a várban lévő Hippodrom tribünjét zsufolásig megtöltötték az érdeklődők. Egyes számok után feldördült a taps, az elragadtatott nézők percekig ünneplték a győzteseket. De kijutott az ünneplésből minden lovasnak, mert a nehéz pályán valóban szép eredményeket értek el. A részletes eredmények a következők:

Díjlovaglás. 1. Faurar, lovagolta Popescu főhadnagy, díj 3500 lej. 2. Dalac, lovagolta Zahai főhadnagy, 2000 lej. 3. Anglia, lovagolta Nedan főhadnagy, 1500 lej. 4. Zefir, lovagolta Constantinescu főhadnagy, 1000 lej. helyezve Contes Erzsi, lovagolta Bruckner tartalékos alezredes, Naida, lovagolta Macarré főhadnagy. Összesen 13 induló. — Könyvi ugratás. 1. Hanger, lovagolta Iliescu kapitány, díj 5000 lej, idő 1.16, 2. Ivan, lovagolta Petrovici főhadnagy, díj 3500 lej, idő 1.21, 3. Elisabetha, lovagolta Andrei főhadnagy, díj 3000 lej, idő 1.23, 4. Faur, lovagolta Gheorghisor hadnagy, 2500 lej, idő 1.25, 5. Prince Borgia, lovagolta Kirulescu kapitány, 2000 lej, idő 1.27. — Helyezve Zefir II., lovagolta Raut hadnagy, Peliu, lovagolta Parvu hadnagy, Thereziana, lovagolta Badulescu kapitány, Juditha, lovagolta Stoica hadnagy és Ramona, lovagolta Stefanescu hadnagy. Összesen hatvan induló. Erre a versenyre Avarescu marsall díj egy gyönyörű lovat tüzött ki, amit csak az aradi Rosiori-ezred tisztje nyerhet meg. Az eddigi pontozások alapján a ló elnyerésére a legtöbb esélye Constantinescu hadnagynak van, de ebben a versenyben még a holnapi napon kerül döntésre a sor a Rosiori-ezred tisztjei között.

Ezután következett a legérdekesebb versenyek egyike. Pop C. István kamarai elnök díjáért folyt a küzdelem az ezredek között. Harmincegy induló volt a versenyben, minden ezred három-négy lovassal képviseltette magát. 1. A központi lovassági előkészítő iskola nyerte az első díjat, 5000 lejt, valamint egy nagyértékű serleget, amit maga az ősz kamarai elnök adott át a nyerteseknek. 2. a 1-esi Lovar Egylet, 3. a 7-es Rosiori-ezred és az 5-ös Rosiori-ezred. Ezután következett a legnehezebb versenyszám: a nehéz ugratás. 1. Zefir, lovagolta Tudorán T. főhadnagy, díj 5875 lej, 2. Tricolor, lovagolta Andrei fő-

Halálra égett egy gyermek Aradon

Beleesett a forró vízbe és a kórházban meghalt.

Tragikus szerencsétlenség történt ma a délelőtti órákban Aradon. Burza Ilona, aki az állomás melletti Horváth-féle vendéglőben van alkalmazásban, másfél éves gyermekét fürösztötte. Mielőtt a fürdést megkezdte volna, forró vizet készített egy teknőbe. Éppen hozzá akart kezdeni, amikor valaki egy pillanatra elhívta. A gyermek ott maradt egyedül a forró vízzel telített teknő előtt és belezuhant a forró vízbe, amely borzalmasan összeégette. Alig pár pillanatra múlva a szerencsétlen gyermek anyja visszatért a szobába, amikor meglátta gyermekét a forró vízben, elájult. A berohanó házbeliiek siettek a gyermek és az anya segítségére. A gyermeket nyomban beszállították a gyermek-kórházba, ahol kezelés alá vették. Az orvosi megállapítás szerint már csak a csoda segíthetett volna a gyermekén, aki ma délután elhunyt. A rendőrség az ügyben bevezette a vizsgálatot.

hadnagy, díj 5875 lej. 3. Liáne, lovagolta Tudorán főhadnagy, díj 5875 lej. 4. Pyr, lovagolta Badulescu főhadnagy, díj 5875 lej. Helyezettek: Flamura, lovagolta Apostol C. főhadnagy.

Rendkívül izgalmas volt az akadályverseny, sőt ez alkalommal csaknem súlyos természetű baleset is történt. A lovasok hatalmas iramban vágattak, amikor az egyik lovas, Hinte a hadnagy kivált a mezőnyből és merész ivben vette a következő gátat. A közönség lélegzetvisszafojtva figyelte a vakmerő lovas, aki a levegőben előre lendült a nyeregéből és fejlel lefelé, az akadály másik oldalára zuhant. Szerencsére azonban az elősiető orvosok megállapították, hogy a hadnagy szerencsésen esett és csak a balkarián szenvedett rándulást. Az akadályversenyben első lett Domnica Safta, lovagolta Toba főhadnagy, 2. Vraja, lovagolta Tudorán fő-

Visszaélés a behozatali permiszek irodájában

A hivatalosan megállapított szabálytalanságok aradi megvilágításban — Beszélgetés az országos bizottság egyik tagjával

Általános feltűnést keltett lapunk mai számában közölt az a bucaresti-i jelentés, amely szerint Gafencu kereskedelmi alminiszter a hozzáérkezett panaszok alapján vizsgálatot rendelt el a kereskedelmi miniszterium mellett működő kontingentálási bizottság irodája ellen és a bizonyítékok következtében a textilbizottság irodájának vezetőjét, Antonescut állásából felfüggesztették. Tacit belügyi vezérigazgató és Georgescu, a Banca Nationala főtitviselője tovább folytatják a vizsgálatot az iroda ellen. Mivel a behozatali bizottságnak aradi tagjai is vannak, az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett az egyik taghoz arról, hogy megállapítása szerint milyen természetű szabálytalanságokat állapíthatott meg a vizsgálóbizottság? A permiszek engedélyezé-

nem szereli a folyamodó. Rengeteg okiratot kell mellékelni a kérvényekhez még a bizottság tagjainak is, mert ott senki javára sem alkalmaznak kivételt. Egyenesen érthetetlen volt előttem, hogyan követelhet a bizottság ennyi kimutatást, okiratot? Mindjárt konstátáltam, hogy a komisszió tagjai között nagyon kevés a gyakorlati ismeretekkel bíró kereskedő vagy vállalkozó. A miniszteriumok legfőbb tisztviselői, a kamarák szövetségének delegáltjai és más, teljesen megbízható magas állású bucaresti-i személyiségek foglalnak helyet a kontingens behozatali bizottságban, tehát ott semmiféle szabálytalanság vagy jogtalanság elő nem fordulhat.

— Akkor bizonyára az adminisztratív teendőkkal megbízott egyes hivatalnokok ellen merültek fel kifogások? — tettük fel az újabb kérdést.

— Kétségtelenül így van — felelte informátorunk. — A megszavazott behozatali engedélyek kiállítása és kiadása körül csak adminisztratív természetű szabálytalanságok fordulhattak elő, ha a hírek megfelelnek a tényeknek.

Az engedélyek késedelmes expedálása súlyos károkat okozhat a permiszet nehezen és jogosan váró importőröknek, vállalkozóknak és engrosszistáknak.

Törvényesen előírt Számla-Könyvek a CULTURA papírüzletben.

Színház — Művészet — Irodalom

Példáflan érdeklődés a világhírű „Kék madár“ aradi vendégszínházai iránt

I. Jushny kitűnő kabaré-revü társulata teljes felszereléssel, eredeti kosztümökkel és díszletekkel no' ember 4. és 5-én három előadást tart Aradon.

Csak ma jelentek meg I. Jushny világhírű „Kék madár“ társulatának kommunikéi és már is olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg a pompás együttes vendégszereplési iránt, amilyenre ritkán van példa. A „Kék madár“ New-Yorkban, Londonban, vagy Párisban éppen olyan fogalom, mint Bécsben, Bucarestiben, vagy Budapesten.

A világhírű „Kék madár“ társulat november 4-én, szombaton és 5-én, vasárnap délután és este vendégszerepel Aradon a téli színházban Káprázatos látványosságú, művészi magaslaton álló, teljesen új műsort nyújt I. Jushny „Kék madár“ társulata, amely a kabaré-revü utólérhetetlen képviselője.

CINEMA CENTRAL MOZGO

bemutatja

Ma! Marlene Dietrich ma!

legbrilliansabb filmjét:

Ma! Az énekek éneke ma!

H. SUDERMANN regényének filmváltozata.

ma! ma!

Rendezte:
ROUBEN MAMOULIAN

se, vagy pedig azoknak kiadása körül merültek-e fel a Gafencu miniszterhez juttatott panaszok?

— Kizártnak tartom — mondta a bizottság egyik aradi tagja — hogy a behozatali engedélyek megszavazását végző bizottság a legcsekélyebb inkompetenciát is elkövette volna. Ahányszor Bucarestiben dolgom van és a bizottság véletlenül akkor tart ülést, részt szoktam azon venni, tehát közvetlen tapasztalatból állíthatom, hogy a legszigorubb formák betartásával szavazzák meg a behozatali engedélyeket és a kérvények egész tömegét utasítják el, ha azokat a legprecízebben fel-

SPORT KÖZLÖNY

Aromán válogatott értékes bécsi győzelme

A reprezentatív együttes a WAC csapatára vert rá. — Barátky és Albu voltak a legjobbak

Jelentettük, hogy a válogatott együttes Bernbe való utaztában az osztrák fővárosban tréning-meccset fog játszani, ahol a neves osztrák csapat, az FC Wien volt az ellenfele. A román válogatott

Zombory—Vogl, Albu—Moravetz, Barátky, Lakatos—Bindea, Kovács, Sepi, Bodola, Dobay

összetételben, kisszámú közönség előtt vette fel az idehaza nagy érdeklődéssel várt küzdelmet és a román csapat pompás játék után 3:2 arányban verte az FC Wien csapatát.

Az első félidőben kiegyensúlyozott játék folyt. Az első gólt Dobay egyéni játékból szerezte, majd Weitz a 14-ik percben kiegyenli-

tett. Szünet után Sepi által lőtt góllal ismét vezet Románia, de Weitz góljával ismét egalizál az FC Wien, majd a meccs vége felé Zombory 11-esből beállította a végeredményt. A román csapat jól játszott, győzelme megérdemelt. Az együttes legjobbjai Barátky és az Aradról elszármazott Albu voltak. A mérkőzést Schöneckert bécsi bíró vezette.

Általános vélemény az, hogy a román válogatott sikerrel fogja megállni helyét Bernben és ha a svájciak nem óvnak Barátky beállítása ellen, úgy a Bécsben szerepelt együttes fogja felvenni a küzdelmet, ellenesetben a Crisana-játékos helyett vagy Steinbach, vagy Kotormány fog szerepelni.

Vasárnap a szatmári Olimpia-CFR fog Aradon vendégszerepelni

Közöltük, hogy a kartellbe tömörült I. osztályú egyesületek értékes programról kívántak gondoskodni, ugyanis vendégül akarták látni a válogatottjait nélkülöző NAC—Crisana vegyes csapatát, amely kombinált ellenfele az I. osztályú játékosokból összeállított válogatott lett volna. Erre a napra van kisorsolva az ATE Román Kupa meccse, amelyet Aradon, a szatmári Olimpia-CFR csapatával kell lejátszani, ezért az aradi tornászok vezetősége intervenált a szövetségnél, hogy a napot tartsák fenn a számára, illetve mentesítsék a konkurenciától. A központ honorálta az ATE kérelmét és értesítette a disztriktet, hogy ezen a napon semmi jelentősebb ellenprogramot nem lehet csinálni, így Arad műsorát az Olimpia-CFR—ATE-meccs fogja adni.

O ELMARADNAK A NEMZETI BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK. Bucuresti-i jelentések szerint, a nemzeti ligabajnoki mérkőzéseket nem tartják meg, mert a játékosok nagyrészt igénybe veszi a berni és bucaresti-i nemzetközi mérkőzés. A meccsek tehát egy héttel elmaradnak.

O Filmet készítettek a magyar—olasz meccsről. A magyar—olasz mérkőzést filmre is felvették és hétfőn délután már játszották is több budapesti mozgószínházban.

O A bucaresti-i CFR furcsa kívánsága. A bírók névsorából való törlést kérte a bucaresti-i CFR Theil segessvári bíró ellen, aki a vasárnapi Venus elleni mérkőzést indiszponáltan vezette, az utolsó pillanatban 11-est ítelt a vasutasok ellen, amelyből a Venus meg is szerezte a győztes gólt. A CFR beadványa, melyet a bírótülethez intézett, hatalmas feltűnést keltett s általános a vélemény, hogy elhamarkodott, túlzott lépés volt.

Az AAC jó játékkal vereséget mért a Gloria-CFR csapatára AAC—Gloria CFR 3:1 (2:1)

Gloria-CFR-pálya, bíró: Oravetz. A két csapat a következő összeállításban vette fel a küzdelmet:

AAC: Endreffy—Varjasi II., Lukács—Ködmön, Szabó, Régnér—Koluncsics, Mezey (Matyók), Perneky, Kovács, Kolumbán. — Gloria-CFR: Tanase—Husztik, Pecican—Szabó, Faur, Comlosan (Valentin)—Igna, Fodor, Tabac, Marianut, Mercea.

Az AAC csapata meglepetésre, de teljesen megérdemelt vereséget mért a Gloria-CFR csapatára, amely Dobra nélkül, de helyén Fodorral vette fel a küzdelmet. A mérkőzés a Gloria-CFR sáros talaján, gyér közönség előtt játszódott le és meglepően nivós játékot hozott. Az első gólt a 17-ik percben Koluncsics érte el, majd a 37-ik percben Tabac—Marianut-összjáték után az utóbbi kiegyenlített. A 43-ik percben Kolumbán II. beadását Mezey fejessel értékesíti és ezzel beállítja a félidő eredményét. Szünet után továbbra is inkább az AAC van frontban és a 20-ik percben Matyók mintegy 20 méterről, nehéz szögből pompás gólt rugott.

Az AAC feltétlenül megérdemelte a győzelmét, mert jobb volt, mint a Gloria-CFR. A sárga-fehérek az igazolás alatt álló játékosokat is szerepeltették és ebből az együttesből Endreffy, Varjasi, Szabó, Régnér és Perneki váltak ki, míg a Gloria-CFR legjobbjai Husztik, Szabó, Igna és Marianut voltak.

O Áprilisban játszik az osztrák—magyar Európa-kupa meccset. A két szövetség meg egyezése értelmében, az Európa-kupa meccset április 22-ikén fogják lejátszani. A meccs színhelye Budapest lesz.

O A TAC török turája. A jóképességű temesvári csapat törökországi turára indult. Az első mérkőzést október 27-én játsza le Szatmárban.

Özv. Goldschmidt Sándorné szül. bervei Jónás Szidi, mint hitvese, Goldschmidt Miklós mint fia, Goldschmidt Johanna férj. özv. Klein Ignácné, Goldschmidt Debora férj. Arnstein Gusztávné és Goldschmidt Cecilia mint testvérei, a maguk és összes rokonaik nevében fájdalomtól megtörten tudatják, hogy a szerető jó hitves, a legönfeláldozóbb apa, a szerető testvér s rokon

Goldschmidt Sándor

életének 74-ik évében 1933. október 26-án délután 5 órakor Wienben elhunyt.

Drága halottunk tetemét — végakarátának megfelelően — a wieni krematóriumban fogjuk elhamvasztani.

Emlékét örökké kegyelettel őrizzük!

Arad, 1933. október 26-án.

Részvéltáogatások mellőzését kérjük.
Minden külön értesítés helyett.

GOLDSCHMIDT BANK R. T. ARAD,
Igazgatósága, Felügyelőbizottsága és tisztviselőkara mélyen megrendülve tudatja, hogy az Intézet alapítója és Elnök-Igazgatója

Goldschmidt Sándor úr

életének 74-ik évében Wienben 1933. október 26-án délután 5 órakor elhunyt.

A megboldogult teteme — végakarátának megfelelően — a wieni krematóriumban fog elhamvasztani.

Emlékét soha nem muló hálával és kegyelettel őrizzük!

Munkás élete örökké példaként fog lebegni előttünk!

Arad, 1933. október 26.

Városi és községi tüzoltóságok! **Kendertömlőkre** kérjenek ajánlatot **A. Kálmán R.-T.-től Aradon**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Románia és Csehszlovákia között létrejött a ki- és beviteli egyezmény

Ezután formalitások nélkül bonyolítják le a két állam forgalmát

Autentikus bucuresti-i forrás megerősíti lapunk vasárnapi számában közölt értesülésünket, amely szerint a Bucurestiben tárgyaló csehszlovákiai delegáció és Románia képviselői között létrejött a kereskedelmi egyezmény, amelyet már holnap alá is írnak. A szerződés egyelőre ez év december 31-ig szól, de ugyanilyen tartalmu új megegyezést köt a két állam 1934. évre is. A nagyfontosságú megállapodás a ki- és bevitelre vonatkozóan a viszonzosság alapján álló kontingentálási rendszeren nyugszik, amely mindkét ország érdekeit szem előtt tartja. Csehszlovákia új beviteli kontingent ad Romániának gabonára, petróleumra,

élőállatokra, zsirokra, különböző élelmiszerekre, gyümölcsre, szárnyasokra, fára és fűrészárukra. Románia ugyancsak új import-kontingent állapít meg a csehszlovákiai pamut, textil, gép, vas, szövet, papír, keptyü, vegyi árukra és a keramitra. Újítás a szerződésben az, hogy a két állam közötti kereskedelmi forgalmat teljesen formalitások nélkül fogják lebonyolítani, tehát a jövőben Csehszlovákia nem tagadhatja meg a romániai élőállatok beengedését azzal, hogy azok ragályos területekről származnak. Az import és export anyagi része kliring útján történő befizetésekkel, kompenzációs alapon fog lebonyolódni.

Eredményesen értek véget a román-magyar kereskedelmi tárgyalások

Azok a tárgyalások, amelyek Budapesten a román-magyar kereskedelmi egyezmény életbeléptetése körül folytak, kedvező eredménnyel befejezést nyertek. Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy a román-magyar árucsereforgalomban az utóbbi időben zökkenők következtek be. Éppen ezért a román külkereskedelmi intézet vezetője, *Marian Emil* még az elmúlt héten Budapestre utazott, hogy az ügyben az illetékes magyar körökkel megbeszélést folytasson. A tárgyaló felek ugynevezett *jegyzőkönyvi megállapodást kötöttek*, amely bár az eddigi román-magyar árucsereszerződést érintetlenül hagyja, de azt olyan megállapodásokkal egészíti ki, amelyek főleg a kölcsönös forgalom sima technikai lebonyolítását kívánják biztosítani.

A legsúlyosabb panasz mindkét relációban az volt, hogy a *behozatali és kiviteli engedélyeket bürokratikusán kezelték és intézték el*. Ebből úgy az exportra, mint az importra nagy károk származtak. A jegyzőkönyvi megállapodás értelmében a jövőben

az engedély-ügyeket úgy román, mint magyar részről hat napon belül fogják elintézn.

Ugyancsak a technikai lebonyolítás zavartalanosságának biztosítása végett megállapodtak abban is, hogy *minden hét végén* Bucurestiben a Magyar Külkereskedelmi Hivatal megbízottjának, Budapesten pedig a román követőség kereskedelmi attaséjának fognak *beszámolni a román-magyar relációban kiadott engedélyekről*.

= **Devizaárfolyamok**, Zürich nyitás és zárlat: Berlin 123.10 (változatlan), Amsterdam 208.22 és fél (változatlan), Newyork 3.43 (3.43 és fél), London 16.33 (16.34), Páris 20.19 és háromnegyed (20.20 és háromnegyed), Milánó 27.13 (27.23), Prága 15.32 és fél (változatlan), Belgrád 7. (változatlan). Bucuresti 3.05, zárlat 3.05 (bucuresti-i jelentés szerint 3.08), Varsó 57.50 (57.90), Bécs 72.52 és fél (magánkurzus 57.50, zárlat 57.25), Brüsszel 71.95. — Az aradi magánvalutaforgalom ma szünetelt.

= **Aláírás előtt a külföldi hitelezőkkel való egyezés**. A bucuresti-i Argus szerdai jelentése szerint, *Madgearu* pénzügyminiszternek sikerült a francia hitelezőkkel a végleges megegyezést létrehozni és az erről szóló új szerződést holnap alá is írják. A szerződést a francia pénzügyminisztérium közbenjöttével kötötték meg és azt a minisztérium egyik megbízottja, valamint Románia delegáltja és a francia kötvénytulajdonosok reprezentánsai írják alá. Mihelyt ez megtörténik, Románia megbízottjai az angol hitelezőkkel is hasonló szerződést fognak kötni.

= **Meghosszabbították a szeptember 30-án lejárt behozatali engedélyek érvényét**. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium mellett működő behozatali bizottság ma kiadott rendeletével, hatvan nappal meghosszabbította a július 1. és szeptember 30. között érvényben volt és már lejárt behozatali engedélyeket.

= **Pénzügyminiszteri rendelet a kisiparosok rovására**. Az aradi pénzügyigazgatóság-hoz ma meglepetést keltő pénzügyminiszteri rendelet érkezett, amely a parlament hozzájárulása nélkül megszigorítja a forgalmiadó-törvényt és annak 12. szakaszát a kisiparosok terhére magyarázza. Az említett szakasz kimondja, hogy nem fizetnek adót azok a kisiparosok, akik öt lóerőnél gyengébb géppel dolgoznak, vagy műhelyükben csak hat szakmunkást foglalkoztatnak. A pénzügyminiszter most kiadott körrendeletében olyképpen változtatja meg ezt a paragrafust, hogy a hat alkalmazott számára a műhely tulajdonosa is beleértendő, sőt az sem szükséges, hogy szakalkalmazottak legyenek, hanem egyszerű műhelymunkások is lehetnek, tehát a kisiparosok közül ezután kevesebben sorolhatók a 12. szakasz alá. Az önálló iparüzést az ipartestületi tagság alapján állapítja meg a pénzügyigazgatóság.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 27.

Bucuresti, 13: Vegyes gramofon. 14:15: Könnyű lemezek. 18: Cína-jazz, tánczene. — 19:15: Jazz. 20:20: Dillemezek. 21: Nicolaeescu Alice énekel a rádiózenekar kíséretével. 21:20: Rádiózenekar. „A tavasz és az ősz a zenében”. A műsorban szerepelnek: Johann Strauss, Gounod, Thomas, Wagner, Millhaud, Alexandrescu és Grieg. 22:15: Rádiózenekar. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 1:05: Lorenz Ilonka zongorázik. Csiklery Béla hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 2:30: Bertha István szalonzenekara. 4:30: A rádió diák-félfőrája. 5: „A távutgrás”. Balogh Lajos előadása. — 6: „Különös körmenetek”. Kilián Zoltán előadása. 6:30: Polydor-Brunswick gramofonlemez. Közben: 7: A rádió külügyi negyedőrája. 7:55: „Kelet Velencéje”. Baktay Ervin előadása. 8:25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tannhäuser”. Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. — Utána kb. 12:15: Guttenberg György jazz-zenekara és Veres Lajos cigányzenekara az Ostende-kávéházból. Kálmán Pál énekszámaival. — Bécs. 12:30: Állásalanok zenekara. 14:10: Művészlemez. 16:35: Megzenésített versek az olvasókönyvből, ifjúsági óra. 17: Gramofon. — 18:20: Dal. és áriaest. 20: Strauss János: Indigó, dalosjáték. 22:45: Isserlis Gyula zongorázik. 23:45: Hegedüs Klára és zenekarának játéka a Palmhof-kávéházból. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13:05: Rádiózenekar. 13:35: Gramofon. 17: Könnyű zene. 21: Rádió-négyes. 21:35: Wolfsohn zongoraművész játéka. 22:15: Áriaest. 23: Cigányzene. 23:45: Tánclemez. — Berlin. 17:30: Szórakoztató zene 18:30: Születés-német hangkép. 22:20: Észak és dél, bohókodások, tréfák, dalok. 23: Hírek, majd éjfélig tánczene. Utána: Színpadi és mozibemutatók. — Brunn. 13:35: Déli zene. 17:50: Színházi hírek. 18: Prága. 19:15: A munkás és a nemzeti felszabadulás. 19:25: Német óra. — Königsberg. 7:35—9: Reggeli zene Kiehlből. 9:30: Női torna. 12:30—14: Könnyű zene. 14:05—15:30: Hangosfilm- és operett-részletek lemezek. 17: Könnyű zene. 21:10: Humor lemezek. 21:50: Operai zenekar. — Langenberg. 17: Szórakoztató zene alt- és csellósóval. 23:45: Rádiózenekar Rhein hegedűművésszel.

KÖNYVEK

1100 oldalas szótár: 100 lej. A Putnoky-féle nagy román-magyar és magyar-román szótár harmadik kiadása, amely úgy iskolai, mint magánhasználatra a legjobban megfelel, kötetenként most árszállításban vagyis román-magyar rész, vagy magyar-román rész külön 50—50 lej (porto 18 lej), együtt pedig a két hatalmas kötet 100 lej (porto 25 lej) utánvétellel a Lepage könyvkereskedésben: Cluj-Kolozsvár. Ha a pénzt előre beküldi, félportóval szállítja Lepage.

Luxusautókarutazások Budapestre

Akarja Budapesten élő rokonait olcsón meglátogatni?

Csere luxusautocar indul a legnagyobb kényelembe, sőt, tényleg modern legkellésebben berendezett kocsikban, olcsón utazhat Budapestre és vissza. Az autocar indul Aradról október 30-án 18 órakor és megérkezik Budapestre ugyanazon este 18 órakor.

Az utasokat visszahozzuk Budapestre november 5-én reggel 7 órakor. Érkezés Aradra 12 órakor.

Menetidjék: Arad—Budapest—Arad 640 lej.
50%-os vízumkedvezmény!

Teljes ellátás

6 nap Budapesten

Hungária-szálloda	1500 lej
Royal-szálloda	1300 lej
Metropol-szálloda	1150 lej
Esplanade-szálló	1000 lej
Andrássy-penzió	750 lej
Windsor-penzió	750 lej

MENETREND: Október 30-án indul Aradról 13 órakor
érkezik Budapestre 18 órakor
November 5-én: indul Budapestre 7 órakor
érkezik Aradra 12 órakor

Az utazást a magyarországi „ROMANIA” utazási és idegenforgalmi iroda val karöltve rendezzük.

Jelentkezni szombat délig lehet az Aradi Közlöny és az Erdélyi Hírlap kiadóhivatalában.

Hirdessen

a 49 éve fennálló

Aradi Közlönyben

(23)

Az Aradi Közlöny folytatásos regénye

Copyright by APADI KÖZLÖNY

A herceg szárazon nevetett, ezer ránc mélyült fakó arcába. Ez a nevetés száz évvel öregítette.

— Novo-Kioto? Hehhehe. Nekünk is lesz New-Kioto.

Kedves féltékenységgel mondta ezt, mint egy konkurens cég senilis főnöke.

— Akad aeroplán, amely majd hazaviszi. Most jöjjön egy kicsit velem.

Nem utasíthattam vissza ilven meghívást. Kifizettem a szállást és megüzenttem vele Ogurának, hogy induljon nekik.

A herceg karonfogott, egészen európai módra, mintha nem is az utolsó Satsuma daimio lépkedett volna mellettem a repülőgépek erdejében.

— Ugy. Már itt is vagyunk, O'Hoio san, Tessék.

Felszálltunk pompás alumínium elektromóbiljába, melyen a Satsuma jelzés apró latin betűi mutatták, hogy a gépkocsi az óriásrepülőgép egyik tartozéka. Aki nem japán, az nem tudhatja, mit jelentenek ezek az apró latin betűk egy Satsuma-cimer helyén.

— Nos, reábizza magát legkérlelhetlenebb ellenfelére? — kérdezte a herceg, amint gépkocsija elindult.

— Ilyen lovagias ellenfélre mindig.

— Köszönöm, O'Hoio san. Azt hiszem, fogom tudni szórakoztatni, habár öreg vagyok és semmiben sem vetélkedhetem...

Elharapta a mondat másik felét és így nem tudtam meg, kivel nem vetélkedhetik. Kérdezni pedig izléstelen kacérság lett volna részemről, ha zavarom engedte volna is.

— Mi már aligha leszünk aktiv ellenségek, mondtam, csak hogy másra tereljem a szót. Visszavonultam minden politikai tevékenységtől, O'Jasu san.

— Ugy? Erről nem voltam értesítve. Még pedig azért nem, mert én is visszavonultam a közügyektől.

Sokáig hallgattunk, a gépkocsi előttem ismeretlen utvonalon robogott az elvándorló metropolisz szibáján túl, szállongó aeroplán-rajok alatt. A dombok zöldje tündöklött a reggeli nap-sütésben.

— Tehát feladtuk a harcot, mondtam.

— Nem. Megvittuk. Legalább is döntő szá-

kasztát. Most váltsanak le pihent erők. Valószínűleg önnek is ez volt az akarata.

— Ez.

— Érdekes. Régi nomád népek vezérei is mindig félreálltak, ha elvezették egy új hazába népeiket. Mi is. Akárcsak évezredek előtt történe minden.

— Ha nem állottak félre a vezérek és nem engedtek helyet a fiataloknak, megölték őket az új ország határán.

— Bennünket nem kell megölni.

Egymásra mosolyogtunk, mint két régi jóbarát, holott éreztük, hogy minden ellentét bennünk gyülemlik fel és ez a fegyverszünet csak amolyan megmagyarázhatatlan intermezzo vagy intervallum, mint a mennydörgést követő csend.

Az autó most festői szépségű völgybe kanyarodott. Ugy rémlett, valami álomban láttam már ezt a vidéket, vagy hallottam róla valahol. A régi Japánnak valóságos muzeuma volt ez a völgy, magasról alácsörgedező vizeséseivel és kristálytisza, pisztrángos hegyvípatakjaival, törpekertjeivel, amelynek tavaicskái felett kecses kis bambuszhidak ugrottak egyik mőhos szikláról a másikra. Az alacsony kerítések sarkain kőlámpások, a bejáratokon kögerendás toriik és Sinto-oroszlanok, a hegyoldalokon Buddha templomai, daimioházak és temetők. Aztán váratlanul egy bizarr palota, Európa minden régi stílusának élmélyítő zagyvaléka. Valami hatalmas eszközökkel rendelkező örült műve lehetett.

— A Multak Szigete. Nem hallott róla? — kérdezte Irasako Yasu.

— Mintha hallottam volna valaha, ezer évvel ezelőtt, mondtam zavartan, egy lidércnyomásos álom előérzetében.

És e pillanatban a herceg arca Utamaro kísértetlampionjainak egyikévé torzult, mintha régen, régen halott lett volna.

Könyveden surrantunk fel a szerpentinutakon, gyönyörűen vésett toriik kögerendái alatt, amelyekre fecskefészek százai tapadtak. A bizarr palota bejárója a cordobai Alhambra stílusában ragyogtatta arabeszk alabástrom-oszlopait, amelyeknek tetőzete felett visztal hallólvagycirádás velencei loggia adott átmenetet egy firenzei renaissance homlokzatrészhez. Csömörletes volt, mint az enervált inyencek számára készült gasztronómiai fantasztikum.

Sohasem élveztem úgy az acélkonstrukciós

üvegfelhőkarcolókat, mint e pillanatban. És már ismét kérlelhetetlen ellenség ült ennek az Utamaro vagy Hokusai készítette lampionkisértetnek oldalán.

A kastély vendégeit is mintha a múltból felejtette volna itt valaki. Galvanizált viaszbábok társadalma élte itt misztikus életét, a kastély ur-nője, Dorothy Lane pedig a legtitokzatosabbnak tetszett előttem mindannyiuk között.

Mintha megállott volna az idő, vagy visszafelé pergett volna megbomlott, mágikus filmszalagon. Mindenféle városokat mozdítanak el helyükről, hogy más földrészre vigyék, új ország épül egy alig lezajlott rettentő harc romjain, a föld minden népe léleketvisszafojtva lesi a Csendes Óceán metafizikusan nagy végzetdrámáját. Ezek pedig itt, a történesek középpontjában breakfastnek és dejeunernek, golfznak, tenniszoznak, lovaspolóznak, bridgeznek, rugbyznak, katorékversenyt rendeznek, flirtolnak és csevegnek. Az egész kastélyban nincs egy rádiótelehor, nincs egy újság. A könyvtár pazar amatorkiadásai megállnak Tolsztojnál, Oscar Wildenél, Gerhardt Hauptmannnál, Maupassantnál, D'Annunzionál, Walt Wittmannál, És Hokusai kísértetlampionja rémnyigorog fekete-arany egyenruhájában, melyről lekerült az overall.

— Nos, Asuki Hoio asszony, hogyan tetszik mindez?

Junius 17.

Olyan ez a kastély, mint a hinár. Megfogja az embert lábánál fogva. Én is itt ragadtam és ami a legijesztőbb, kezdem magam egyre jobban érezni. Amikor a herceg idehozott, még az utolsó fűszálat is ellenségnek láttam magam körül. Aztán pszichopatológiai szempontból érdekelt ez a kísértetjárás a nagy átalakulások kelles közepének megmagyarázhatatlan intakttságában. Ma már ott tartok, hogy szórakoztat mindez, sőt olyan új színekkel, szagokkal, ízekkel, élményekkel ajándékoz meg, mint valami ismeretlen narkotikum. Jól tudom, minden narkotikum ártalmas. De a nagy józanság után, amit eddig munkám megkövetelt tőlem, nincs jogom egy kis elkalandozásra? Vagy megfordítva: van jogom üvegbura alá zárni éneket mindama változatok elől, melyeket az élet adhat? Nem volna ez struccpolitika?

(Folytatása következik).

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Min-ten szó 4 lej. A legkeisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

HÁZMESTERPAR felvétetik, 40 év körül, csak 2 személy, aki már volt házmester, v. Teleky-uca 9. 4019

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS ujonnan festett parkettás, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó, volt Orozy-ucaiban. Erdeslődni Garai butor-élet v. Szabadság-tér. 3993

3 SZOBÁS modern lakás központi fűtéssel, jutányos áron kiadó, v. Apponyi-körút 16. 4005

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Lővőbástya: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

3 és 4 szobás

modern lakások kiadók november 1-re. Strada Mărășești 1. (v. Kossuth- és Batthyány-uca sarok.) 4009

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

Szörmebundák, férfi és női kabátok, 12 személyes ezüst evőeszköz, antik zenélőórák, antik asztalok, sekreter szőnyegek, komplett szobaberendezések, festmények, nagy konsol tükör, plüsch és kézimunka asztalterítők, storeok, függönyök, széheslon, ebédülő divány, íróasztalok, szobrok, faragott garnitúrák, antik butorok stb. kaputok SALGONE bizom. üzletében Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota.

ALKALMI BUTOR VASARLAS Ebéd-ülő 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3500 lejtől, fehér konyha-butor 1800, garnitúrák, ebédülő plusz divány, szolon, Singer varrógépek, matracok, rugany, betétek, csillárok, kaszák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, pathéfonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ezüstöt, aranyat, brilliáns, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett.

KÉSZPÉNZERT MEGVESSZÜK minden eladó dolgait „COMISSIO”. Dacia-kávéház mellett

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

Nagy árieszállítás!

Az élő nemesített ponty kilogrammja 35 lej,

ugyszintén dunai halak nagy választékban a legolcsóbb áron

Lutwak és Abramovics

cégnél. — Telefon 504.

KERESEK silskin csikó és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, eurális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, gyári ebédülő és futószőnyegek, perzsa - szőnyegek, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb SALGONE bizom. üzlet. Arad. Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota

Pénzt váltsa be brilliáns ékszerekre, aranyra, ezüstre Hartmann Kálmán ékszerész-nél Arad, Minorita-palota. — Dús választék. 3985

INGAILAN.

SAROKHAZ üzlet és kosmosmai, nálal- eset miatt, sürgősen eladó. Söga, Basarab-Voda 22. 4020

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.